

IO2.B – GHIDURI PENTRU REALIZAREA INTRIGII POVEȘTII ȘI TOOLKIT DIDACTIC

Titlu poveștii	Povestea celor trei frați Criș
Țară	☐ Italia ☐ Lituania ☐ Spania ☒ Romania
Tipologia poveștii	☒ Tradiții locale ☐ Tradiții interculturale
Sumarul poveștii	Povestea celor trei frați Criș prezintă evenimentele din spatele formării a trei râuri românești, Crișul Alb, Crișul Negru și Crișul Repede. Se spune că cele trei râuri au fost odată trei frați, toți vânători pricepuți. În timp ce se întorceau de la o vânătoare, au întâlnit o fată la o fântână și toți trei s-au îndrăgostit de ea. Hotărând să afle care dintre ei urma să fie soțul ei, ei se întorc după ceva timp pentru a o întreba, doar pentru a descoperi că satul fusese distrus de trei uriași veniți să fure, să ucidă și să ocupe satul. Cu ajutorul a trei axe vrăjite, aceștia supraviețuiesc uriașilor, permițând astfel sătenilor să se întoarcă pe meleagurile lor, dar prețul de a recupera bunurile furate a fost transformarea în cele trei râuri.
Potențial educațional / Rezultatul învățării	- Familiarizați cursanții cu râurile din România - Creșterea conștientizării că există bine și rău în fiecare persoană / personaj; personajele negative sunt pedepsite în final; personajele pozitive trec prin multe puncte de cotitură înainte de a-și atinge obiectivele.

Scenariu complet

Cu mult timp în urmă, trei frați locuiau într-o colibă de pe munte. Erau fiii unei văduve - văduva Criș.

Mama lor a numit unul dintre ei Alb (alb), pentru că avea pielea albă ca spuma laptelui. Celălalt s-a numit Negru (negru), pentru că ochii lui erau întunecați și avea și un ten întunecat. Iar ultimul a fost numit Repede (Fast), pentru că a fost iute la mânie și se enerva repede.

Toți trei erau vânători. Obişnuiau să cutreiere pădurile dense, să lupte cu fiarele. Și apoi se întorceau în târguri și schimbau blănurile pentru mâncare și altele trebuincioase.

Într-o zi, frații s-au oprit pe câmp, la umbra unor castani albi, unde era o fântână cu apă rece și limpede. O fată trăgea apă din ea. Băieții au cerut găleata, să bea niște apă și să-și potolească setea. Fata a ridicat găleata și le-a dat apă, iar băieții au privit-o în ochi. Era atât de frumoasă încât imediat toți trei s-au îndrăgostit de ea. Avea o față albă, codițe negre mătăsoase, ochi strălucitori și vocea îi era atât de moale și zise:

"Hai, băieți curajoși, beți!" vorbele ei sunau, până la urechile celor trei băieți puternici, ca un cântec frumos sau șoaptele unei privighetori. Frații au plecat, dar nu au putut să o uite pe Florica, fata bătrânului Novac, care era frica fiarelor în jurul aceluși loc. Băieții s-au întors acolo după un timp; apoi iar și iar pentru că focul iubirii îi ardea pe toți.

După un timp, pierduți în gânduri, nu s-au mai întors. Au discutat ce era de făcut și, întrucât nu au ajuns la un acord, au crezut că să o întrebe pe mama lor va fi mai bine, de vreme ce mamele își doresc tot ce este mai bun pentru copiii lor. Și mama lor, zâmbind, a spus:

Ar trebui să o întrebi pe fată mai întâi. Sunteți cu toții frumoși și puternici. Dar numai unul îi este drag. Pe cel pe care îl va dori ca soț; restul vor fi frați buni. Atunci, alesul ar trebui să o ceară pe Florica de la tatăl ei, bătrânul Novac.

Băieții abia așteptau să treacă noaptea. În zori s-au dus să o vadă pe Florica. Dar, pe măsură ce se apropiau, au văzut fum ieșind din sate și s-au auzit gemete de durere. Apoi au început să vadă oameni fugind spre munți să se adăpostească. Frații au oprit unul dintre oameni și l-au întrebat ce se întâmplă. Bărbatul abia își putea controla frica și le-a spus că trei uriași care țineau torțe veniseră în sat la răsărit. Au ars toată mâncarea și au uscat izvoare. Prin farmece cunoscute numai de ei, au luat grâne și vite și oi, lăsând oamenii să moară de foame. Au luat apoi ținuturile, cuprul, aurul și fierul. Toate acestea erau încuiate în niște munți sub trei mari blocuri de piatră care nu pot fi rupte decât de viteji. Omul abia putea să-și tragă respirația, dar a reușit să spună că dacă vreunii curajoși vor încerca să recupereze

mărfurile, vor fi blestemați de uriași și vor transforma - Doamne ferește - în apă. Cu inima bătând de parcă ar fi sărit din piept, vitejii au întrebat fugarul de ce oamenii satului nu s-au confruntat cu uriași. Cum s-a lăsat învins faimosul Novac?

Cu durere și lacrimi, fugarul a spus că Florica i-a spus tatălui ei că se va căsători. Ea a spus că a ales ca soț unul dintre frații Criș, fiii unei văduve din munți. Novac s-a bucurat și a băut fericit un butoi de vin. A adormit, iar uriașii l-au găsit pe bărbat și l-au ucis în timp ce dormea, iar Florica a fost luată ca sclavă.

Cuvintele fugarului au rupt inimile celor trei frați, dar s-au uitat unul la altul, fără să spună un cuvânt și au decis să meargă în fața gigantilor, chiar cu prețul vieții lor. În depărtare, se puteau auzi urletele și râsetele uriașilor care se distrau în vârful celor trei munți ai lor.

După ceva timp, uriașii s-au dus să doarmă până a fost din nou luna plină. Apoi s-au întors în orașe ca să ardă, să măcelărească și să ucidă. Frații Criș au umblat o vreme și au găsit, de-a lungul drumului, un bărbat bătrân care bătea o bucată de metal pe o nicovală. Surprins de faptul că bătrânul nu a fugit în pădure, frații l-au întrebat ce face. Bătrânul, în glumă, a răspuns:

Ei bine, fac topoare bune. Și aș face și mai bune, dacă mi-ai aduce toiagul de cupru, cizmele de fier și coroana de aur de la ursul împărat. Aș putea, apoi, să-i învăț pe câțiva oameni puternici să învingă uriașii, dacă ar vrea ...

Băieții au convenit deodată să plece, dar au întrebat mai întâi cum și ce li se cere.

Bătrânul le-a spus vitejilor să meargă în pădure și să adune rășină din niște brazi. Apoi, din rășină, ar trebui să facă un fagure, dar mult mai greu și mult mai mare decât unul normal ... Cu ea, frații au mers într-o pădure din apropiere. Au ajuns la regele ursului, au îngenunchat în fața lui ținând fagurele și au spus:

"Faima puterii tale, puterea ta, s-a răspândit în toată lumea. De aceea, te onorăm și aducem acest fagure.

Ursul împărat, lacom, a încercat să guste mierea, dar nu înainte de a le spune urșilor că atunci când va termina masa, toți cei trei băieți urmau să fie luați.

Însă, în timp ce își băga nasul și ghearele în fagure, s-a blocat în rășină și nu a putut să scoată niciun sunet sau semnal slujitorilor, astfel încât a rămas neputincios. Ceilalți urși credeau că împăratul i-a chemat să guste mierea, dar, în timp ce au luat o mușcătură, toți au rămas prinși și lipiți, la fel de neputincioși ca ursul regelui. Deci frații puternici i-au învins ușor, au luat toiagul de cupru, cizmele de fier și coroana de aur și au fugit înapoi la bătrânul înțelept.

Bătrânul a construit un foc din brazii din care băieții adunaseră rășina, iar în foc și apoi pe nicovală, el a făcut trei topoare: unul de aur pentru Alb, unul de fier pentru Negru și unul de cupru pentru Repede . Apoi le-a spus că peste câteva zile, va fi din nou o lună plină, iar uriașii își vor lumina torțele încă o dată. Topoarele erau vrăjite și, cu ele, trebuiau să lovească mai întâi torțele; atunci ei vor putea să

dovedească uriașii. Bătrânul a indicat drumul către munții unde erau uriașii, iar frații și-au început călătoria pentru a elibera lumea de cele trei fiare ...

Au mers două zile și au obosit la poalele celor trei munți. Locul era pârjolit de foc; numai în vale, se afla un trandafir cu flori roșii ca sângele și un miros uluitor. Obosiți cum erau, au decis să doarmă lângă trandafir, pentru a-și câștiga forțele. Și au adormit când au terminat de vorbit. În visele lor, Florica apără cu fața palidă și spuse:

"Giganții m-au luat ca sclav, dragii mei. Unul dorea să fiu soția lui. În seara zilei nunții, ca să scap de el, m-am aruncat din vârful muntelui. Și în locul în care am căzut, a crescut un trandafir roșu. Trebuie să ne răzbunați și să omorâți uriașii.

Băieții s-au trezit instantaneu. Pe cer, luna tocmai răsărea. Uriașii, a căror cetate se afla pe trei munți, au ieșit și și-au aprins torțele, trântind pietre mari împreună și hotărând unde să înceapă distrugerea de această dată.

Cei trei viteji au urcat cu atenție munții spre uriași, dându-și un semnal reciproc și lansându-și brusc asaltul ... Topoarele meșterite de bătrân au fost fermecate. Cei trei frați au lovit torțele cu topoarele și scânteile au ars obrajii gigantilor și i-au orbit. Giganții urlau de durere și se întindeau să-i prindă pe băieții curajoși. Lupta a început și topoarele fermecate păreau să aibă propria voință și să lupte de la sine.

Rănit grav, uriașii au cerut milă și le-au promis că le vor da băieților bani, dacă le-ar fi cruțat viața. Băieții supărați și curajoși au răspuns că nu-i vor cruța, la fel cum uriașii nu au cruțat nicio viață nevinovată pe care au dus-o ... și i-au atacat și mai tare pe giganți. Zile și nopți, se luptau din greu. Uriașii au căzut și au murit sub forța combinată a celor trei topoare.

Când a venit vestea că frații Criș au dovedit uriașii, oamenii coborau din munți, dornici să construiască case noi și să înceapă o viață nouă. Dar bucuria lor nu a durat mult. Curând și-au dat seama că nu aveau nicio unealtă care să lucreze pământurile, pentru că cuprul, fierul, aurul, culturile și apa de la izvoare erau încuiate în cei trei munți ... și numai uriașii le puteau deschide.

Apoi, frații Criș și-au amintit că doar trei băieți puternici vor fi capabili să desfacă faptele rele, dar numai dacă s-ar transforma de bună voie în apă. Au decis, fără nicio ezitare, să readucă abundența pe meleaguri. Uitându-se unul la altul, au strâns mâinile și și-au ridicat topoarele.

Primul, Repede, s-a izbit lacătul uneia dintre boltile din munte. Într-o secundă, băiatul s-a transformat în apă, iar apa a lovit peste porțile de piatră și au fost doborâte într-o clipă. Apoi Negru a lovit o altă încuietorie de munte. Negru s-a transformat într-un curent întunecat de apă care a lovit puternic muntele, rupând alte porți de piatră. Alb a lovit ultimul lacăt și apa în care s-a transformat fratele cel mai mare a rupt ultimele porți și a deblocat comoara uriașilor.

În munți era atât de mult aur, cupru și fier, încât până azi oamenii încă mai au de făcut pluguri, ciocane sau ornamente din tot metalul.

	Și în tot acest timp, apele celor trei râuri curgeau pe munți, răspândindu-se din abundență pe câmpii. Oamenii laudă râurile când fructele și legumele își umplu câmpurile sau grădinile. Pe maluri, sunt fete care aruncă flori în apă și femeile încep să cânte. Mă întreb dacă mai există astfel de râuri în această țară precum cele trei râuri Criș, Repede, Alb și Negru?
Plan pentru o lecție	Titlu: Cei trei frați Criș Domeniul: Științe, Cunoașterea mediului Tipul activității: Consolidare Scop: Consolidarea cunoștințelor studenților despre regiunile de apă din România; Dezvoltați sensul civic și conștientizarea valorilor morale. Obiective: O1: identificați cele trei râuri de pe hartă: Crișul Mare, Crișul Repede și Crișul Negru; O2: enumerați patru idei principale ale poveștii, folosind imaginile prezentate; O3: denumiți caracterele negative și pozitive, argumentând alegerea lor; O4: formulează / identifică etica poveștii. Instrucțiuni: Educatorul arată o hartă 3D pentru cursanți; o folosesc pentru a identifica cele trei râuri din poveste. Numele unuia dintre cele trei râuri a fost modificat intenționat. Studenților nu li se spune despre această schimbare; cu toate acestea, dacă niciun elev nu identifică greșeala, educatorul le spune despre ea. Desfășurarea activității: - prezentați informații de bază despre cele trei râuri; - citiți povestea, folosind recuzită adecvată; întrerupe-ți citirea din când în când pentru a explica termeni necunoscuți; - cereți cursanților să enumere ideile principale folosind diverse elemente de recuzită; - definiți clasificarea binară a caracterelor, adică pozitive și negative; - cereți cursanților să identifice moralul poveștii; profesorul oferă cursanților diverse indicii privind etica poveștii; Încheierea activității: - Profesorul și elevii cântă o melodie despre cele trei râuri; - Profesorii le oferă elevilor feedback pozitiv;
Video	- <i>linkuri care au legatura cu locul</i>
Surse media	



	
Documente PDF	- Acest document in forma pdf
website	https://en.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6r%C3%B6s